

M A G Y A R M E R K U R

1789-dik esztendőben.

*A Róm. Tsászf. és Apost. Kir. Fels. különös engedelmeivel.**Szombaton Bóldog-Afzszony-Havának 10-dik Napján.
Külömb-féle történetek.*

Miolta a' vitéz Magyarok hüvelybe dugták a' kardot, és a' zörgő és tsattogó ágyuk meg-némultak; azóltától fogva a' Lengyelek ügye lett az ujság-íróknak tárgya. Az ország-gyüléséről kezdtek leg-inkább írni és olvasni azok, a' kik a' véres ütközetekben nem annyira gyönyörködnek, és inkább-hallják az ország-gyülésén való végzéseket, perlekedéseket és a' külső udvaroknak jelentő irásait. Ellenben azok a' kiknek csak az embert és tartományokat pusztító véres háboruban telik kedvek, oda hagyták az ujság-olvasást. Eredj, úgy mond, ujságiddal, mi hafzna ha olvasom is azokat, egyebet nem találok benne, mint a' Lengyel ország-gyülését, az Anglus Király' betegségének hosszvas le-írását, az időnek járását 's több a' féle unalmas dolgokat. Mi gondom nekem azzal, ha meg-él-e a' Király vagy

meg-hatl. Ő-is ember, ő nékie is fejet kell hajtania a' természet' törvénye előtt. Hadd versfengjenek a' kopasz fejű Lengyel szomszédink ; meg-látjuk idővel, mit koholnak az ő sima fejekből. — Egyszerre jön a' hír hogy Oszakovot el-foglalták az Oroszok, és minnyáján mintegy mély álomból fel-ferkennek. Oszakov! Oszakov zeng mindennek szájában. Oszakovról beszél és okoskodik minden. Vallyon ez a' kevély vár az Oroszok hatalmába jutott? ez az erős emberi alkotmány a' melly ama híres kösziklára épült Gibráltárral vetekedik erőtségére nézve, nem állhatott ellent többé az Orosz ágyúknak és fegyvereknek? Oda vagyon a' Török birodalomnak paísa! Oda vagyon az Oszakovi Tár-tartomány! Jaj a' Kapitány-Basának! a' ki eztele-nül oda hagyta Berezán szigetét, a' melly nélkül az Oroszok bátorságofsan Oszakovot el-nem foglalhatták volna. Őszve dugják a' politikusok az ő örrokat és mindenképpen okoskodnak ennek következései felől. No, úgymond az egyik, most a' Törökök örömeft béke-séget kötni fognak. Nem, azt mondja a' másik, nem fognak engedni, és mindent inkább kotzkára vetni, hogy sem ezt az erős várat az Oroszok' kezében hagyják. — Beszéljenek ezek a' böltsek a' mit akarnak; mi ezzel nem gondolunk, és az időre és az uralkodókra bízunk ennek következéseit. Addig-is, míg ezen történetről bővebb tudósítást veszünk, az Erd. Olvasoimmal e' következendő levelet közlöm, mellyet egy esméretes vitéz Hazafi, a' fegyverek között meg-öszült Katona - Pajtásának és tisztí - társának ír: „ Én a' múlt hónapnak 20-dikán a' Regementel, egy hólnapi útazás után a' Bánátusban Lugosban szerentséfsen el-érkeztem, és a' Stabbal, Oberster és első Májor Diviziójával Kárán-Sebes felé Lugos előtt nyomorut, ki-rabolt és némely részben ki-égetett helységben dis-

locáltattam. A' Fő-Hadnagy, és második Májor Divíziója pediglen 12 mértföldnyire tőlem Pántsova tájékára el-küldettettek. Meg-gondolhatja kedves Pajtás Uram, mitsoda terhemre légyen énnékem ez a' meg-szaggatása a' Regimentnek egymástól; kiváltképpen mostanában midőn parantsolatom vagyon, hogy az ötödik Divíziót-is fel-állítsam mentül hamarább. Itten feltőbb nagy drágaság vagyon mindenben.

„Gódor Hadnagy frísen vagyon, még eddig dítséretelísen vífelte magát a' Turbántok ellen, ennek utánna sem lehet kételkedni, nem-is mind olyan fényes az a' Turbánt, ha jól reá néz az ember, a' mint némelyek vélik.

„Regementünk Isten segítségével Oktob. 14-dikén Adzsudnál Splény Gábor Úr Komandója alatt ísmét jeleísen forgatta magát, ísmét 2. zászlót nyert, és jó felesen le-szabdalt a' Turbányokból; melly tselekedet végett emlétett Generális Splény Úr vacáns Gyulay Ferentz Regimentjével ajándékozott-meg. Nem vólt mindazonáltal háládatlan hozzánk ez a' jó kegyes Ur, mert szépen meg-köíszönte fáradságunkat, és a' Regimentnek el-nyerését nékünk tulajdonítja, a' mint hozzám írt Uri levelének szóírul szóra ítten le-írt Copiája bővebben bizonyítja; a' mely így következik:

Nemzetes,
És kiváltképen tízfteleltre méltó Oberster
Uram,

Ö Felsége a' múlt hónapnak 28-dikáról faját keze-írása által, annak bizonyóságára, hogy az Adsudi történetben kegyelmes kedve telik, a' vacáns vólt Gyulay Ferentz gyalog Regimentjével kegyelmíesen meg-jutalmazni méltóztatott engemet. És mível Nemzetes Uraságod az ő vezérlette seregével ezen történetnek íferentsés fogá-

natjára és következendőképpen ezen felséges meg-jutalmaztatásomra főképpen segített vala; ő kegyelmének és minden Tiszt-Uraknak ezerant az én szívbeli hálaadásonkat ki-nyilatkoztatni el-nem hagyhatom, melyet minden derék és vitéz Hísfárinnak, a' strázsa - mestertől fogva, jelenteni kérem. Ezzel 's a' t.

Nemzetes Uramnak

Románban Novemb. 18 - én

1788

kézf. szolgája

Splény

F. M. L.

„ Ezt csak azért irtam ide, tudván hogy kedves Pajtás Uram Erdödy Regimentjének jó híret 's nevét örömezt hallja meg most is. Szép a' nagy Urakban az háladás, melyet ugyan Splény Ur, az Ur Isten éltesse, semmi alkalmatosságban el-nem mulatott. — Minden tsendefségben vagyon, mivel a' két rész között, a' jegyver-szünet hirré tétetett. Én továbbra-is megváltozhatatlan szívves tisztelettel, élek es halok

Méltóságos Oberster Pajtás Uramnak

Ebüdorffon Decemb. 16-án 1788. alázatos szolgája

Kosztolányi, Oberster

„ Utól-írás. Barkó hozzánk által-helyhezttetett második Óbersternek, Képiró pediglen Barkóhoz Regiment Komendánsnak. Sok szerentsét kívánok nékie. Már el-is bútsuzott keservefen tőlünk és rendelt helyére el ment. „

Egynéhány napoktól fogva a' Kurirok jönnek mennek mindenfelől a' Bétsi udvarhoz. Béts, Petersburg, Berlin, Varsó, London, Pá is és Madrid között szünet nélkül ide'stova küldetnek az izenetek, ugy hogy ebből szükségesképpen fontos alkuvást és szerződéseket lehet ki-hozni. — A' közelebb mult hónapban Belgrádbul Törökök tsónakon jöttek a' Száván által az in-

nen- 1

nentső partra fejez záfzlokkal, és a' kérdésre mit akarnának, azt felelték, hogy egy — Konstantinápolyból érkezett Frantzia Kurirt hoznak által, a' ki izeneteket hozott a Bétsi udvarnál mulatozó Frantzia Követhoz, és azt kívánja hogy el-botsáttassék. E' meg lévén, a' kurir minden kéfedelem nélkül tovább indult. Kevés ora mulva ismét egy más Frantzia Kurir érkezék izenetekkel a' Ts. K. Státus Kantzelláriushoz Kaunitz Hertzeghez. A' következő napon egy harmadik Kurir érkezék-meg a' Konstantinápolyi Anglus Követtül a' Bétsihez; azután a' negyedik hasonlóképp Kaunitz Hertzeghez; végtére ismét egy Anglus Kurir Konstantinápolyból a' székes fő városba, ugy hogy 5 napok alatt ugyan annyi Kurirok jöttek Konstantinápolyból, kettő a' Frantzia három az Anglus Követtül. Hihetőkép tudva vagyon már a' Diván előtt hogy Otzakovot el-vezítették a' Törökök; és a' fenyeen szolló Fényes Porta engedni fog.

Utóbbi tudósítások szerént a' Törökök Móldvából egészen ki-takarodtak. A' Kámenzkoy és Szoltikow serege oly helyes mozdulásokat tett, hogy a' Törökök felelemből, hogy hátulról ne ragadja őket az ellenség, nyakra före visszafiettenek. A' Tatár-Kán Kausánba Budzsaki Tatár tartományba, a' Szerafzkir Ismail felé és Manole Hertzeg Gallatzba tért. A' Kozákok üzték kergették őket jó darabig; kétszer rájuk is rohantak; de a' Törökök sohol sem állának-meg. Ez okbul, a' veszteség mind a' két részről igen sekély. Romanzow Hertzeg elébb az ő 12 batallionnal, Jásziba nem fog bé-térni; a' mig bizonyosan meg-nem tudja, hogy az ellenség Móldvából egészen ki-költözködött.

Zemlinből Decemb. 26. dikán A' F. M. L. Braun (Browne) vezérlése alatt lévő seregeknek el-rendelése.

lésében a' mostani télen némelly részben változtatás
téttenek, és következendöképpen meghatározottan
A' gyalogságbul Szemlinben a' 4 Magyar Granadér-b
tallionok, t. i. Fürstenbergé, Kempfé, Nikolletti
Pikhleré, annak utánna 3 Német Granadér-bataillon
ugymint: Alkaini, Stáin és Humburg; Gyulay S
muel Regementjébül 3 Kompánia a' Besániai de
ka-házokban, a' többi 9 Kompániá a' Stabbal egy
Dubanovtzen és Ugrinovtzen; Eszterházi Antalébul
bataillon a' Szemlini hálmokon túl a' defzka-házokb
és 1 bat. Páfnén; Fő Hertzeg Ferdinánd 2 batallio
Indiában, Ujkárlovitzen, Betskén és Csordanovtze
Thürni 2 batallionok Szurcsinban, Jakován, Poly
tzen, Obafon, Ogaron, Tovarnikon, Szubotifinba
Mihálzevtzén, Breztatzon, Penovon, Szibutson
Budjarnovtzen. A' Szerviai szabad feregnek 12 Ko
pániái es 2 kompánia vadászok Besánián, Szurtsinba
Jakobán, Polyevtzen, Progáron és Kupinotzen, tová
bá 2 Svadron lovasok Progáron, Afinkán és Kupin
ván.

A lovas feregbül 1 Divisio Wurmzer Húfzár
Szemlinben állanak, 1 Div. Besániánál és Ó Báno
tzen; Lobkovitznak 1 Div. Besániában és Szurtsinb
az Ulánok Jakobán és Polyevtzen; Modenától 1 Div
sio Voneki klastromban és Buksinenben, az Ulánok
Petrovtsitsben, Karlovtsitsben és Dötsben; a' 3 - d
Div. Voikán, Popintzen, Golumbintzen, Petrovtze
Dobrintzen, Budintzen, Radintzen, Sadrintzen, R
vitzán, Iregen, Klastoron és Kernitsevtsén. — A' Csa
kákbul és fel-fegyverkezett hajókbul Szemlinnél 2
gész és 7 fél csajkák, 3 Saluppok és négy fegyver
hajók vagynak; a' Tzintzendorf vadász feregbül Sze
linben és Besánán 1 Kapitány 1 Fel-Hadnagy 1 A
Hadnagy és 300 vadászok. A' Generálisekbül Sze
lén-

inben a' F. M. L. Braun , G. M. Venkháim és Al-
vintzy ; Betskén a' G. M. Strafoldo Gróf, Golumbin-
tzen G. M. Waldek Hertzeg vagyon.

A' Budai General - Komándóhoz ujjontan a' pa-
rantsolat érkezett ő Felségétől, hogy a' tizenegy Ma-
gyar Batalionok mentül hamarébb fel-állittassanak.

Felleyb-emeltetések. Minekutánna Flak Ur a' Besz-
tertze Bányai K. Kamara-adminisztrációnak Adjunktus-
sa lett , és Háinbukher Ur Udvari Kontzipistává té-
tetetett ; az ezek által meg-ürefedett Kontzipista-
tiszségek a' Protokollumi-Tisztnek Döry Urnak és az
eddig volt Práktikánsnak Adamovitsnak jutottak.

Török országbul Novemb. 1 - sö napjáról. A'
Konstantzinápolyi nép mindedig abban a' reménység-
ben volt , hogy a' Nagy Vezér az ő feregével a' Bá-
nátban fog-maradni a' télen ; de ez a' reménység oda
lett , miolta el-hírefedett , hogy Vidin felé visszra
tért. — A' Kapitány-Basára haragszik a' nép , és meg-
nem foghatja azt , hogy ezen hajós Vezér az ő számos
hajóival semmit sem vitt vala véghez. Azt hiszik fe-
löle , hogy nem fog bátorkodni a' fő városba visszra
térni. Az alatt tudva vagyon , hogy a' Török Császár
az ő jó barátja , és minden lépésit jól magyarázza , és
mindent a' hatalmas Istennek tulajdonit , a' kinek aka-
ratja ellen semmi emberi erő , nem tehet változáft.

Ibrahim Basa , a' ki már azzal vádoltatott , hogy ak-
kor , midőn a' Moldvai Hospodár , Ipsilanti Hertzeg
a' R. Császári Hadaktól el-fogattatott , kötelességének
nem tett eleget , ujjonnan a' Nagy Vezérnek kegyel-
mét el-vesztette , mivel a' Bánátban is sok hibák este-
nek ő miatta. Azért a' Nagy Vezérnek parantsolatjá-
ra le nyakaztatott , és ezekben a' napokban az ő fe-
je ki-téve volt a' Császári palotán.

A' háboru minden eleséget felettéb meg-drágít
Konstantzinápolyban , Mindennek az árra meg-készze.

resedett és naponként fellyebb száll. A' köz-nép minden rendetlenséget követ-el, és az idegenek életjeveszedelmében forognak.

A' nagy hévség és szárazság után, melly által a vetések és termések egészben ki-száradtak, Oktobernek közepén égi háború jég és zápor-efsővel és fergegget támadott és 12 órák alatt meg-nem szűnt és félelem és rettegeést okozott a' lakosoknál. Házok le-dültek emberek el-vesztek és víz-öntések lettenek, 's több a' féle pusztitások. E' meg-szűnván, a' dög-halál kezd minden felől ki-fakadni, úgy hogy most minden külső udvari követeknek házaik bé-zárva tartatnak hogy minden közötség félbe-szakasztason; és mindaz által a' Nápolyi követnek házába bé-hatott és egyik szolgája abban holt-meg. Ez óltától fogva minden külföldi Miniszterek el-mentek Bujukderébül.

Az egész Török Birodalomban nagyon fogadnak katonákat.

Ambár egy részént nem kevés bajt okoz a' mostani hideg; de más részről, úgy lehet tekinteni, mint egy jótéteményt melly a' dög-halált el-távoztatja, a melly abból támadhatott volna, hogy a' Törökök a' ő holt testeiket nem ásták-el mélyen, hanem csak egy keveysé földdel takarták-bé. — Pest körül lévő falukba a' farkasok bátran bé-járnak, és a' lakosok bontak verik őket agyon.

Posonbol érkezett tudósítások szerint, az utakon meg-fagyott emberek és marhák naponként hoztatnak a' városba. — Ma dél előtt Buda és Pest között a' jég meg-indult és egynéhány száz lépésnyire ment; de az után ismét meg-állapodott, és most megint minden félelem nélkül ide 's tova járnak az emberek a' jégen

P E S T E N N,

Nyomtattatott Patzkó Ferentz' betűivel.